

"Catalunya és un país on hi ha moltes associacions i segurament és perquè fa molts anys que els catalans pensem que perquè algunes coses funcionin hem de treballar plegats. Això és el que hem intentat traslladar a la nostra associació, que és un comitè tècnic d'àrbitres." Així s'expressa Francesc Casajoana, president del Comitè d'Àrbitres de la Federació Catalana de Futbol, entitat hereva del Col·legi d'Àrbitres de Catalunya nascut l'any 1915. El senyor Andreu Cano, secretari de la presidència de l'Associació, ens explica la història d'una institució lligada des de sempre al naixement i l'evolució d'aquest esport: "Quan van sorgir els primers equips de futbol a Catalunya, en els anys 1899 i 1900, eren quatre els clubs que disputaven les lligues, i cada un disposava d'un àrbitre; això, però, portava molts problemes, perquè tothom creia que el seu àrbitre l'havia d'afavorir. Aleshores, els presidents de les federacions de diversos llocs de l'Estat espanyol van decidir que s'havien de formar els col·legis d'àrbitres i és així com va néixer el Col·legi d'Àrbitres de Catalunya, el primer d'Espanya. A partir d'aquell moment, ja era l'organisme el que designava quin àrbitre arbitrava cada partit."

També va ser aleshores que a Catalunya es va crear l'Escola d'Àrbitres, també pionera a l'Estat. Des d'aquell moment, el Col·legi no va fer més que evolucionar al mateix ritme que ho feia el futbol i l'any 1994, fruit de la nova llei de l'esport de la Generalitat de Catalunya, va néixer el Comitè Tècnic d'Àrbitres, un organisme integrat a la mateixa Federació Catalana de Futbol: "Des del Comitè, continuem formant àrbitres, nomenem tots els àrbitres que han d'arbitrar les competicions de la Federació Catalana de Futbol, etc." De fet, comencem preguntant per aquesta formació de nois que als quinze anys aproximadament decideixen introduir-se en el món de l'arbitratge: "El primer que fem és analitzar si aquell noi és prou seriós i si té una forma de ser que el portarà a esdevenir un bon àrbitre; en cas que la resposta sigui afirmativa, comença un curs de dos o tres mesos en el qual aprendrà les regles de joc i les tècniques d'arbitratge. Un cop superat aquest període, ja podrà començar a arbitrar partits dins el futbol base començant pels benjamins i alevins, i anar pujant de categoria fins a infantils, cadets i juvenils." Per comprovar que tant aquests joves àrbitres com els que ja porten més temps fan bé la seva feina, el Comitè duu a terme un seguiment de les seves actuacions: "Tenim un departament d'informació que organitza un conjunt de persones, gairebé sempre exàrbitres, que van a veure els partits i punten les actuacions arbitrals mitjançant un informe tècnic. A més, a mitja temporada i al final es fan unes proves físiques als àrbitres que han obtingut una millor qualificació, perquè puguin pujar de categoria." Per portar a terme tota aquesta feina i alhora l'organització dels arbitratges de tots els partits que es disputen a Catalunya, el Comitè té unes delegacions provincials i comarcals: "Així, aconseguim que cada partit de cada categoria tingui el seu àrbitre cada diumenge; perquè encara que legalment existeix la possibilitat que algun partit no l'arbitri un àrbitre federat sempre que es faci constar en acta, el cert és que tothom vol un membre de la Federació."

Catalunya, doncs, té una bona pedrera d'àrbitres: "Afortunadament, hi ha algunes delegacions que tenen molts nois; n'hi ha d'altres que

n'estan més mancades; però hi ha força nens que s'han iniciat com a jugadors i que han vist que no eren prou bons i que podien seguir en el món del futbol com a àrbitres." Cal afegir a aquestes paraules d'Andreu Cano que mentre un jove arbitra en el futbol base pot continuar jugant: "Quan arribi a segona territorial, aleshores sí que haurà d'escollir quin camí vol seguir, si el de jugador o el d'àrbitre." No obstant tot el que han esmentat els senyors Andreu i Casajoana, ens preguntem quines qualitats es demanen a un àrbitre: "Ha de tenir molt bones condicions físiques i una excel·lent psicologia de partit; ha d'adonar-se de quin partit té i saber fer l'arbitratge adequat. L'important és entendre que cada encontre té unes condicions especials, i això vol dir que segons aquestes, el col·legiat ha de ser més o menys rigorós en l'aplicació del reglament." A més, afegeixen: "Un àrbitre ha de tenir un cert temperament de líder, ha de saber imposar-se dins del terreny de joc, s'ha de fer respectar pels jugadors i ha de tenir molt clar que la seva feina és jutjar d'acord amb un reglament."

A Catalunya fa anys que hi ha àrbitres reconeguts. Jaume Vila va ser el primer que va arbitrar un partit, en aquest cas el que va disputar a principis del segle xx el Futbol Club Barcelona contra la colònia anglesa que vivia a la ciutat: "El primer àrbitre espanyol que va arbitrar un partit internacional reconegut per l'Estat va ser també un català, Josep Llobera; després hi ha hagut altres professionals de l'arbitratge molt bons que han donat prestigi al Comitè català. Hi va haver un moment en què teníem cinc àrbitres catalans a Primera Divisió; ara mateix, en tenim dos, Xavier Moreno i Jesús Téllez." També hi ha un conjunt d'àrbitres assistents, antics jutges de línia, que també estan a Primera i Segona Divisió: "Potser cal aclarir que fins a Tercera Divisió els àrbitres depenen del Comitè Tècnic de cada comunitat autònoma, però que a partir de 2a B és el Comitè Central de Madrid el que s'encarrega d'escollir els àrbitres." Val a dir també que cada vegada més noies s'interessen per l'arbitratge: "A Catalunya, n'hi ha unes trenta i els jugadors ja s'hi han començat a acostumar. De tota manera, és complicat que arribin a categories molt altes, perquè necessiten unes condicions físiques que a vegades és difícil que es donin."

En un país en què el rei dels esports és el futbol, una federació com la catalana mou cada cap de setmana al voltant de 2.000 persones: "Tenim aproximadament uns 1.400 àrbitres de futbol i 500 de futbol sala. Tot i que també depenen del Comitè, no poden arbitrar futbol de camp gran perquè les regles del joc són diferents. A més, tenim quinze persones que porten tota la part administrativa del Comitè i que treballen tota la setmana perquè es puguin disputar tots els partits." A banda dels professionals, també hi ha els qui treballen de forma altruista perquè tot acabi rutilant; i això és el que fan els nostres entrevistats: "Jo he estat àrbitre durant 23 anys —explica Francesc Casajoana— i he arbitrat sis temporades a Primera Divisió. He gaudit molt d'aquesta feina i ara ho torno treballant pel Comitè." Andreu Cano també va gaudir durant molts anys de la seva tasca en el món de l'arbitratge: "Aleshores els camps petits sempre estaven plens i anar al futbol cada diumenge era una festa per als habitants; ara només s'omplen els terrenys de Primera i Segona Divisió."



“L’àrbitre ha de tenir unes molt bones condicions físiques i una excel·lent psicologia de partit, és a dir, ha d’adonar-se de quin partit té i saber fer l’arbitratge adequat”

Francesc Casajoana i Rifà i Andreu Cano i Díaz - Barcelona